

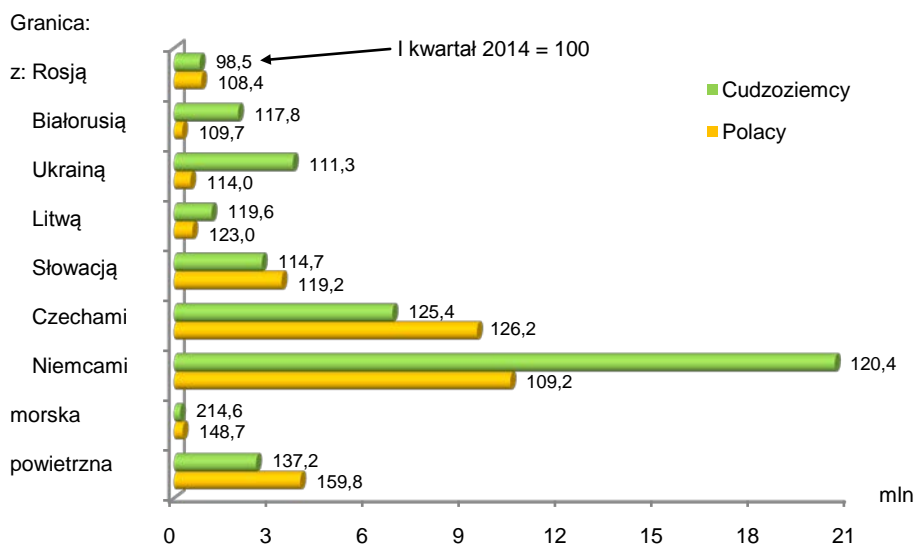
**Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce
i Polaków za granicą w II kwartale 2014 roku**

Ruch graniczny

W II kwartale 2014 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 70,1 mln, z tego 40,5 mln cudzoziemców (57,7% ogółem) oraz 29,6 mln Polaków (42,3%). Około 78,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 11,6% zewnętrznej granicy lądowej UE, 9,2% granicy powietrznej i 0,7% morskiej.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (49,1% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w II kwartale 2014 r.), następnie granicę z Czechami (25,7%), Słowacją (9,6%), Ukrainą (6,7%), Białorusią (3,6%), Litwą (2,8%) i Rosją (2,6%).

Wykres 1. Ruch graniczny osób w II kwartale 2014 r.

Tabl. 1. Ruch graniczny osób w II kwartale 2014 r.

Granica	Przekroczenia granicy ogółem	Cudzoziemcy			Polacy		
		razem	do Polski	z Polski	razem	z Polski	do Polski
w tys.							
Ogółem	70 085,8	40 468,1	20 870,6	19 597,5	29 617,7	15 125,4	14 492,3
lądowa	63 144,2	37 726,5	19 442,1	18 284,4	25 417,7	12 924,4	12 493,3
zewnętrzna UE	8 109,8	6 492,1	3 292,8	3 199,3	1 617,7	811,9	805,8
z: Rosją	1 650,8	801,8	408,2	393,6	849,0	416,6	432,4
Białorusią.....	2 251,7	1 994,3	997,2	997,1	257,4	140,6	116,8
Ukrainą	4 207,3	3 696,0	1 887,5	1 808,5	511,3	254,7	256,6
wewnętrzna UE.....	55 034,4	31 234,3	16 149,2	15 085,1	23 800,1	12 112,6	11 687,5
z: Litwą	1 740,7	1 167,6	624,1	543,5	573,1	242,5	330,6
Słowacją	6 079,5	2 731,4	1 434,7	1 296,7	3 348,1	1 759,8	1 588,3
Czechami	16 211,7	6 791,0	3 443,9	3 347,1	9 420,7	4 924,2	4 496,5
Niemcami	31 002,5	20 544,4	10 646,5	9 897,9	10 458,2	5 186,1	5 272,1
morska	462,2	190,0	94,1	95,9	272,2	137,1	135,0
powietrzna	6 479,5	2 551,7	1 334,5	1 217,2	3 927,8	2 063,9	1 864,0

Liczba odpraw na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej na terenie Polski, według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, była o 11,2% większa w porównaniu z poprzednim kwartałem i o 3,5% większa niż w analogicznym okresie 2013 r. Cudzoziemców odprawiono o 11,4% więcej niż w I kwartale br. i o 4,1% więcej niż przed rokiem, natomiast Polaków odpowiednio o 10,3% więcej i o 0,8% więcej.

Na granicy z Ukrainą liczba odpraw cudzoziemców była o 7,3% większa niż przed rokiem, na granicy z Rosją o 6,7% większa, natomiast na granicy z Białorusią odnotowano spadek o 2,1%. W przypadku Polaków, w porównaniu z II kwartałem 2013 r., wzrost ruchu o 21,4% miał miejsce na granicy z Rosją i nieznaczny (o 0,2%) na granicy z Białorusią, podczas gdy na granicy z Ukrainą wystąpił spadek ruchu o 21,2%. Ruch graniczny i jego zmiany w porównaniu z I kwartałem 2014 r. przedstawiono na wykresie 1.

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego – i tak na przykład na granicy z Ukrainą 98,0% stanowili obywatele Ukrainy, na granicy z Rosją 93,9% to obywatele Rosji, a na granicy z Białorusią 85,7% to obywatele Białorusi.

Wśród cudzoziemców (nierezydentów) objętych badaniem w II kwartale 2014 r. 76,2% deklarowało jednodniowy pobyt w Polsce. Natomiast jednodniowe pobyty za granicą Polaków (rezydentów) stanowiły 69,6%.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

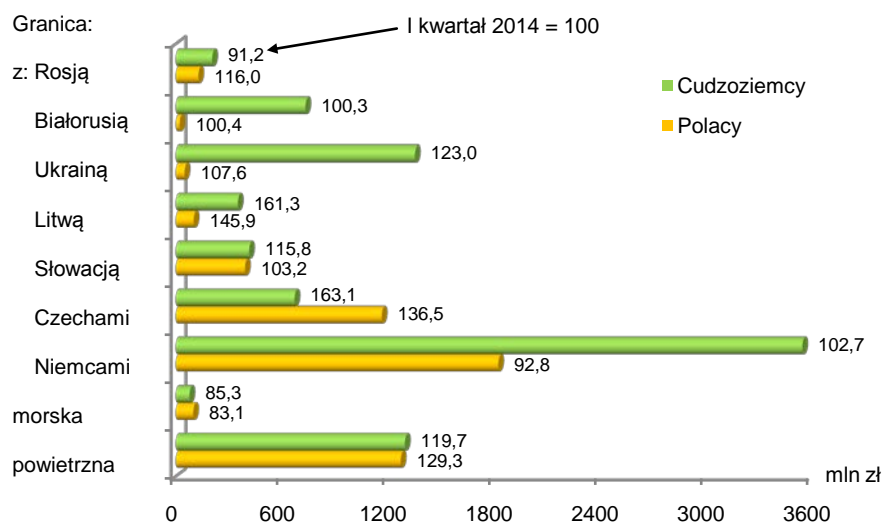
Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) ukształtowała się w I półroczu 2014 r. na poziomie 16,3 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez Polaków (rezydentów) w tym okresie – 9,6 mld zł. W II kwartale 2014 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie ok. 8,7 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski – 5,1 mld zł. Było to odpowiednio o 12,7% i 11,0% więcej niż w poprzednim kwartale.

Z ogółu wydatków cudzoziemców 57,6% przypadło na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 26,5% – zewnętrzną granicę lądową UE, 15,0% granicę powietrzną i 0,9% morską. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski analogiczna struktura kształtowała się następująco: 68,9%, 4,0%, 25,2% i 2,0%.

Najwyższe wydatki w Polsce, biorąc pod uwagę lądową granicę Polski, ponieśli cudzoziemcy przekraczający granicę z Niemcami (48,7% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających lądową granicę Polski w II kwartale 2014 r.), następnie granicę z Ukrainą (18,6%), Białorusią (10,1%), Czechami (9,2%), Słowacją (5,7%), Litwą (4,8%) i Rosją (2,8%).

W przypadku mieszkańców Polski, rozpatrując lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (49,5% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w II kwartale 2014 r.), następnie z Czechami (31,6%), Słowacją (10,6%), Rosją (3,5%), Litwą (2,8%), Ukrainą (1,4%) i Białorusią (0,6%).

Wykres 2. Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2014 r.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców przekraczających polski odcinek zewnętrznej granicy Unii Europejskiej w II kwartale 2014 r.

ukształtowała się na poziomie ok. 2,3 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających ten odcinek granicy – 202,8 mln zł. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki cudzoziemców były wyższe o 11,4%, a Polaków wyższe o 11,9%. Z kolei wydatki zadeklarowane przez cudzoziemców na przejściach granicznych na zewnętrznej granicy UE w II kwartale 2013 r. wyniosły 2,0 mld zł, natomiast przez Polaków – 179 mln zł.

Tabl. 2. Wydatki poniesione przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce i Polaków (rezydentów) za granicą w II kwartale 2014 r.

Granica	Cudzoziemcy		Polacy	
	wydatki w mln zł	średnie wydatki w zł ^a	wydatki w mln zł	średnie wydatki w zł ^a
Ogółem	8 658,1	443	5 062,8	349
lądowa	7 282,5	400	3 689,2	295
zewnętrzna UE	2 295,4	733	202,8	252
z: Rosją	207,1	526	129,4	299
Białorusią	734,6	789	22,5	193
Ukrainą	1 353,7	750	50,9	198
wewnętrzna UE	4 987,1	331	3 486,4	298
z: Litwą	352,2	648	101,9	308
Słowacją	415,6	321	392,5	247
Czechami	672,9	201	1 166,2	259
Niemcami	3 546,3	358	1 825,8	346
morska	78,6	819	99,7	739
powietrzna	1 297,1	1 066	1 273,8	683

^a Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca (nierezydenta) w II kwartale 2014 r. ukształtowały się na poziomie 443 zł, natomiast średnie wydatki poniesione za granicą przez mieszkańca Polski wyniosły 349 zł. Zdecydowanie najwyższe średnie wydatki ponieśli nierezydenci przekraczający granicę powietrzną i morską (odpowiednio dwu- i 2,7-krotnie wyższe niż w przypadku granicy lądowej). Średnie wydatki cudzoziemców przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były ponad dwukrotnie wyższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE. Podobnie w przypadku Polaków, ponad dwukrotnie wyższe średnie wydatki odnotowano wśród przekraczających granicę morską i powietrzną niż lądową. Średnie wydatki Polaków przekraczających zewnętrzną granicę lądową UE na terenie Polski były o ok. 16% niższe niż przekraczających wewnętrzną granicę lądową UE.

Mały ruch graniczny

Mały ruch graniczny znacznie ułatwia regularne przekraczanie zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej przez osoby zamieszkujące strefę przygraniczną w celu pobytu w strefie po drugiej stronie granicy, m.in. ze względów społecznych, kulturalnych, rodzinnych lub ekonomicznych. Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r.¹, a z Rosją 27 lipca 2012 r.² W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny (MRG) ma większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogą podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. Z kolei wprowadzenie MRG na granicy z obwodem kaliningradzkim jest istotne dla obu stron. Poza tym, strefa małego ruchu granicznego przy granicy z Rosją jest wyjątkowa ze względu na swój obszar, gdyż sięga znacznie dalej niż 30 czy 50 km od granicy.³

Granica polsko-ukraińska

Na granicy polsko-ukraińskiej w ramach małego ruchu granicznego w II kwartale 2014 r. odnotowano 1,9 mln odpraw⁴, co stanowiło 52,3% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 6,9% większa, a w stosunku do analogicznego okresu 2013 r. – o 12,4% większa.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w II kwartale 2014 r. wyniosła 489,9 mln zł, co stanowiło 36,2% wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 7,9% wyższe niż w poprzednim kwartale i o 9,7% niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w II kwartale 2014 r. wyniosły 508 zł (w poprzednim – 503 zł), podczas gdy w II kwartale 2013 r. – 632 zł.

---

¹ Oświadczenie Rządowe z dnia 20 czerwca 2009 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (DzU z 2009 r. nr 103, poz. 859).

² Oświadczenie Rządowe z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Moskwie dnia 14 grudnia 2011 r. (DzU z 2012 r., poz. 815).

³ Rozporządzenie nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 29 z dnia 3 lutego 2007 r.); Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1931/2006 w odniesieniu do włączenia obwodu kaliningradzkiego i niektórych powiatów polskich do obszaru uznawanego za strefę przygraniczną (Dz.Urz. UE nr L 347 z dnia 30 grudnia 2011 r.).

⁴ Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

Granica polsko-rosyjska

Na granicy polsko-rosyjskiej w ramach małego ruchu granicznego w II kwartale 2014 r. Straż Graniczna odnotowała 397,1 tys. odpraw cudzoziemców, tj. o 3,9% mniej niż w I kwartale br. i o 76,4% więcej niż w porównywalnym okresie 2013 r. W ramach MRG granicę tę przekroczyło także ok. 827 tys. Polaków⁵, tj. o 11,0% więcej niż w kwartale poprzednim i ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem. Odprawy w ramach MRG stanowiły prawie połowę (49,5%) przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców, natomiast w przypadku Polaków – ok. 97%.

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-rosyjską w ramach MRG w II kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 92,5 mln zł, co stanowiło 44,7% wydatków cudzoziemców przekraczających ten odcinek granicy. Wydatki te były o 12,1% niższe niż w poprzednim kwartale i o 132,0% (ponad dwukrotnie) wyższe niż w II kwartale ubiegłego roku. Wartość wydatków za granicą poniesionych przez Polaków w ramach MRG wyniosła 125,5 mln zł, co stanowiło 97,0% wydatków Polaków przekraczających ten odcinek granicy. Wydatki te były wyższe o 22,8% w porównaniu z kwartałem poprzednim i o 197,9% (prawie trzykrotnie) w odniesieniu do deklarowanych na przejściach granicznych w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-rosyjską w ramach MRG w II kwartale 2014 r. wyniosły 466 zł (w poprzednim kwartale 507 zł), podczas gdy przed rokiem – 355 zł. Natomiast średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaka przekraczającego tę granicę w ramach MRG wyniosły 304 zł, w poprzednim kwartale 275 zł, a deklarowane na przejściach granicznych przed rokiem – 242 zł.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

Badania przeprowadzone w II kwartale 2014 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy, podobnie jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 65,1% cudzoziemców i 67,9% Polaków, przy czym 49,4% cudzoziemców i 55,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zamieszkiwało 26,5% cudzoziemców i 20,8% Polaków przekraczających lądową granicę Polski.

---

⁵ Dane szacunkowe GUS.

Tabl. 3. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca zamieszkania w II kwartale 2014 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
w odsetkach												
Ogółem	100,0	65,1	49,4	15,7	8,4	26,5	100,0	67,9	55,6	12,3	11,3	20,8
zewnętrzna UE	100,0	68,6	48,6	20,0	20,1	11,3	100,0	61,2	39,3	22,0	27,6	11,2
z: Rosją	100,0	48,3	18,5	29,9	42,0	9,6	100,0	50,0	24,7	25,3	39,1	10,9
Białorusią	100,0	65,6	49,9	15,7	16,5	17,8	100,0	77,5	50,1	27,4	13,1	9,4
Ukrainą	100,0	74,5	54,5	20,0	17,2	8,3	100,0	72,7	58,8	13,9	15,0	12,3
wewnętrzna UE	100,0	64,4	49,6	14,8	6,0	29,6	100,0	68,3	56,7	11,6	10,2	21,5
z: Litwą	100,0	42,1	17,9	24,2	12,8	45,1	100,0	69,8	54,1	15,7	3,7	26,5
Słowacją	100,0	56,6	27,4	29,2	14,9	28,5	100,0	57,2	35,8	21,4	20,0	22,8
Czechami	100,0	63,4	57,0	6,4	2,1	34,5	100,0	76,6	63,7	12,9	7,8	15,6
Niemcami	100,0	67,0	51,7	15,3	5,8	27,3	100,0	64,6	57,2	7,4	9,7	25,7

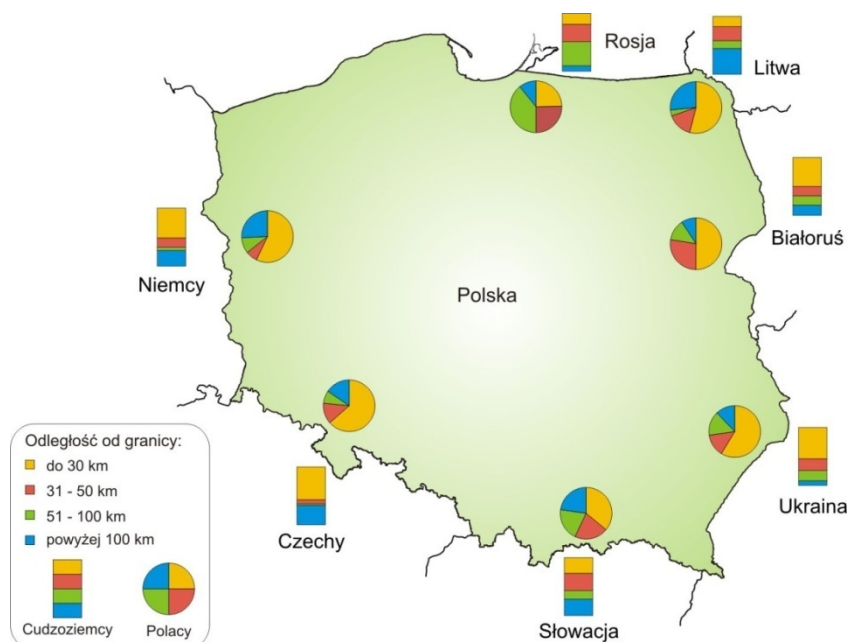
Przekraczający lądową granicę Polski cudzoziemcy oraz Polacy najchętniej dokonywali zakupów w odległości do 50 km od granicy – 77,8% cudzoziemców i 63,1% Polaków, przy czym 68,9% cudzoziemców i 49,5% Polaków dokonywało zakupów w pasie do 30 km od granicy. Natomiast w odległości powyżej 100 km od granicy zakupów dokonywało 16,5% cudzoziemców i 25,1% Polaków.

Tabl. 4. Struktura cudzoziemców i Polaków przekraczających lądową granicę Polski według odległości od granicy miejsca dokonania zakupów w II kwartale 2014 r.

Granica	Cudzoziemcy (nierezydenci)						Polacy (rezydenci)					
	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km	razem	0-50 km	z tego		51-100	powyżej 100 km
			0-30	31-50					0-30	31-50		
w odsetkach												
Ogółem	100,0	77,8	68,9	9,0	5,6	16,5	100,0	63,1	49,5	13,6	11,7	25,1
zewnętrzna UE	100,0	70,8	48,9	21,8	17,7	11,5	100,0	91,9	89,7	2,2	2,1	6,0
z: Rosją	100,0	45,6	25,6	19,9	19,2	35,2	100,0	96,4	96,0	0,4	0,9	2,7
Białorusią	100,0	50,4	19,4	31,0	39,4	10,1	100,0	89,2	84,1	5,1	0,9	9,9
Ukrainą	100,0	87,1	69,7	17,4	5,9	7,0	100,0	85,6	81,7	3,9	4,6	9,8
wewnętrzna UE	100,0	79,3	73,1	6,3	3,1	17,6	100,0	61,0	46,6	14,5	12,5	26,5
z: Litwą	100,0	75,1	57,9	17,2	4,0	20,9	100,0	29,7	28,9	0,8	33,0	37,4
Słowacją	100,0	84,9	52,0	32,8	10,0	5,1	100,0	33,5	17,5	15,9	38,3	28,3
Czechami	100,0	88,2	82,7	5,5	4,9	6,9	100,0	75,1	57,4	17,7	4,7	20,2
Niemcami	100,0	75,9	73,6	2,3	1,5	22,6	100,0	60,8	48,4	12,5	9,1	30,0

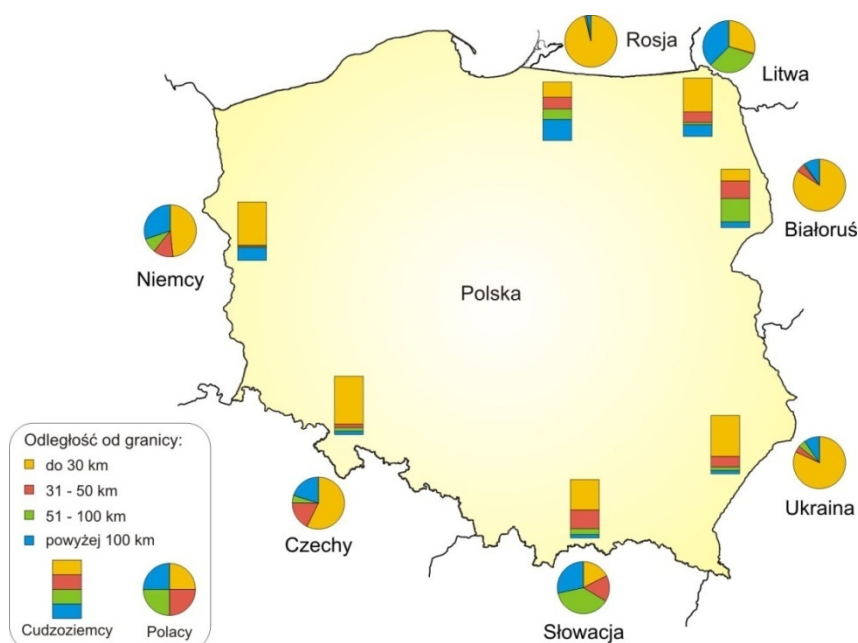
Zasięg oddziaływania granicy określony na podstawie wyników badań, przy uwzględnieniu odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów osób przekraczających granicę, przedstawiono na mapach 1 i 2.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania cudzoziemców i Polaków przekraczających granicę Polski w II kwartale 2014 r.

Zdecydowana większość cudzoziemców i Polaków objętych badaniem mieszkała w pasie do 50 km od granicy: w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 68,6% cudzoziemców oraz 61,2% Polaków, wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 64,4% i 68,3%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2014 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 70,8% przekraczających, natomiast wewnętrznej granicy UE – 79,3%. W przypadku Polaków zróżnicowanie pomiędzy granicą zewnętrzną i wewnętrzną UE było bardziej widoczne – odpowiednio 91,9% i 61,0%.

Podsumowanie

Z przeprowadzonej analizy wynika, że występuje zróżnicowanie badanych zjawisk na poszczególnych rodzajach i odcinkach granicy. Zdecydowana większość badanych osób wyjeżdżała za granicę i powracała w ciągu jednego dnia (z wyjątkiem granicy morskiej i powietrznej). Około 3/5 przyjazdów cudzoziemców do Polski związanych było z dokonaniem zakupów. Natomiast wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski dotyczyły w dużej mierze wypoczynku, rekreacji, wakacji (ok. 2/5) oraz zakupów (ok. 32%, ale na zewnętrznej granicy lądowej UE ok. 89%).

U cudzoziemców przeważały wydatki poniesione w Polsce na zakup towarów (ok. 78%), a ok. 22% stanowiły wydatki na usługi. Wśród mieszkańców Polski wydatki poniesione za granicą na towary i usługi stanowiły po ok. 50%.

Wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemców były o ok. 71% wyższe niż Polaków za granicą. Spośród ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce zdecydowana większość (ok. 80%) przypadła na mieszkańców krajów sąsiadujących z RP. Z tego najczęściej na zakupy w Polsce wydali mieszkańcy Niemiec (38,7% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce) oraz Ukrainy (17,3%) i Białorusi (8,5%).⁶ W przypadku mieszkańców Polski ponad połowa (ok. 56,9%) wydatków poniesionych za granicą przypadła na kraje sąsiadujące z Polską, z tego najczęściej na Niemcy (29,4% ogółu wydatków Polaków za granicą) oraz Czechy (16,2%) i Słowację (5,5%).⁷

Wyniki prowadzonych badań zarówno wśród cudzoziemców (nierezydentów) jak i mieszkańców Polski pokazały, że największa intensywność zjawisk związanych z ruchem na granicy lądowej Polski (który obejmował ok. 90% ogółu ruchu granicznego) występowała na obszarach położonych w pasie do 50 km wzdłuż granicy. Świadczy o tym między innymi wysoki odsetek osób przekraczających granicę, które ponosiły wydatki w tym pasie, jak również fakt, że mieszkańcy miejscowości zlokalizowanych na tym obszarze stanowili zdecydowaną większość wśród przekraczających granicę. Charakterystyczne też jest, że w przypadku wewnętrznej granicy UE na terenie Polski intensywność tych zjawisk na obszarze oddalonym powyżej 100 km od granicy była wyższa niż w przypadku granicy zewnętrznej, co związane jest m.in. z celami podróży zagranicznych. W przypadku granicy z Rosją, odsetek cudzoziemców dokonujących zakupów w odległości powyżej 100 km od granicy również był wyższy, co związane jest dodatkowo z występowaniem strefy małego ruchu granicznego specyficznej ze względu na zasięg terytorialny. Dla obszarów położonych

⁶ Następnie Rosji (5,5%), Czech (4,0%), Słowacji (3,2%) i Litwy (2,6%).

⁷ Następnie na Rosję (2,5%), Litwę (1,8%), Ukrainę (1,0%) i Białoruś (0,4%).

przy zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski wprowadzenie MRG było ważnym elementem ułatwiającym przekraczanie granicy.

Uwagi metodyczne

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”). Dostarczają informacji na potrzeby statystyki w dziedzinie turystyki, rachunków narodowych i bilansu płatniczego oraz obszarów transgranicznych.

Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych (w tym portów lotniczych i morskich), w dniach wylosowanych w taki sposób, by w kwartale każdy dzień tygodnia wystąpił jeden raz. Badaniem ruchu granicznego objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych. Zliczane są pojazdy (z uwzględnieniem kraju rejestracji) oraz osoby przekraczające granicę w kierunku z Polski i do Polski. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej. Do szacowania ruchu granicznego wykorzystywane są także wtórnie wyniki innych badań statystyki publicznej (np. „Baza noclegowa turystyki i jej wykorzystanie”, „Transport morski i przybrzeżny”). Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem studentów oraz osób podróżujących w celach zdrowotnych).

Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego.

Dane o ruchu granicznym dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza.

W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie:

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej

Tel. 17 853 52 10